

Den Haag

Ondertekend door Gemeente
Amersfoort en Den Haag op
10-juli-2018

Den Haag

Regionale invulling van het Betonakkoord

2019

Den Haag

Wilco Verkade
GDH/DSB / IbDH

wilco.verkade@denhaag.nl
06 - 508 29 995

Ludwig Temme
GAf/P&P

ll.temme@amersfoort.nl
06 - 525 13 005

2019

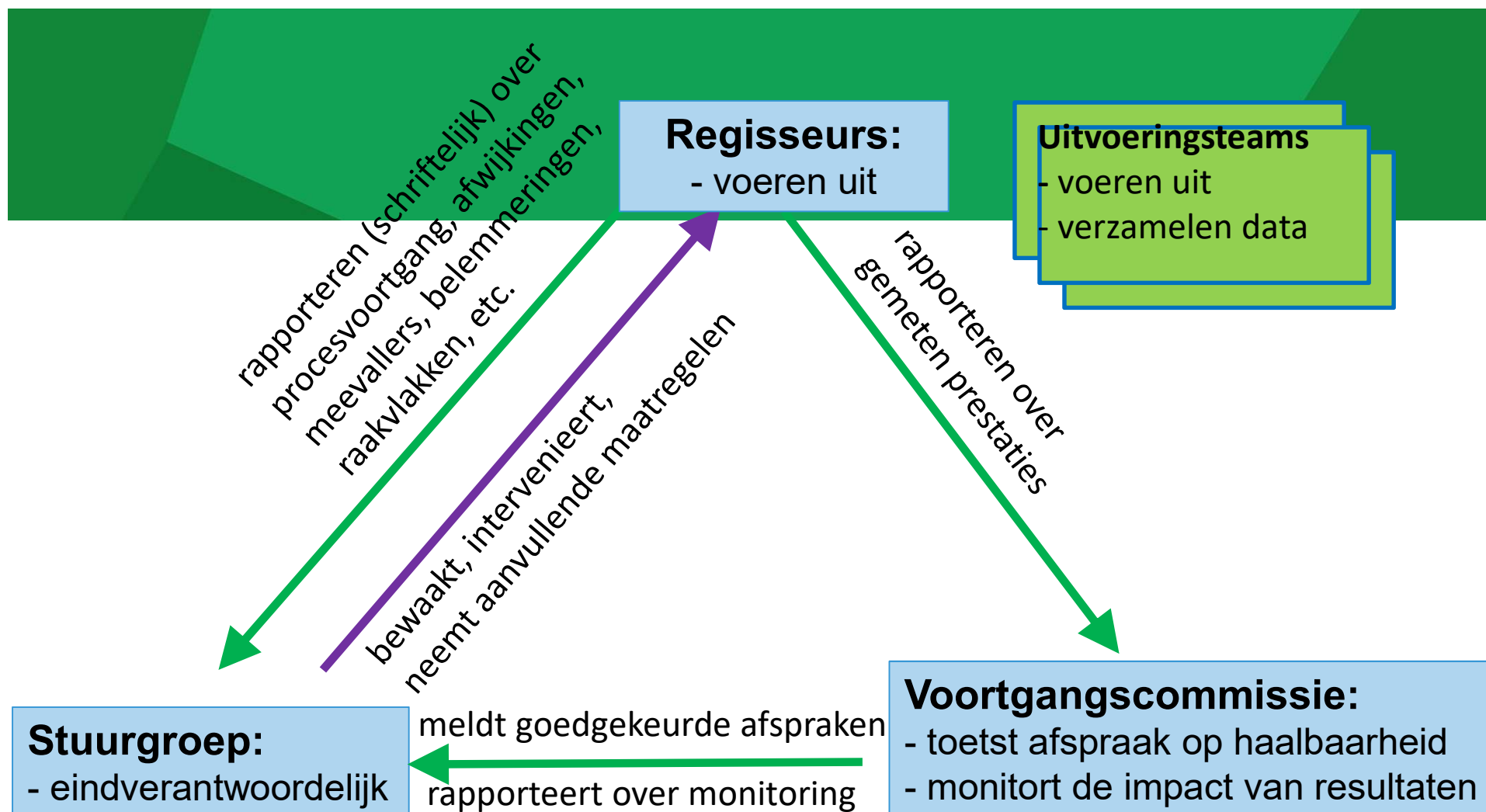
Betonakkoord thema's

vier thema's:

1. CO2-reductie [Minimaal 30% Ambitie 49%]
2. circulaire economie [100% hoogwaardig hergebruik]
3. natuurlijk kapitaal
4. innovatie en onderwijs

De reikwijdte van het Betonakkoord betreft alle betontoepassingen, zowel constructief als niet-constructief beton en zowel binnen de B&U-sector als de GWW-sector.

Een akkoord met een uitvoering-/implementatie organisatie

Uitvoeringsteams

1. Roadmap CO2-reductie
2. Circulair ontwerpen
3. Hergebruik betonreststromen [Ludwig]
4. Impact op natuurlijk kapitaal
5. (Afspraken over) Dalende MKI [Wilco]
6. Kennis en innovatie
7. Onderwijs en kennisdeling

vrijdaggroep

Doorsnede publieke opdrachtgever in Nederland

- RWS
- Prorail
- Rijksoverheid
- Provincies
- Gemeentes

Overleg vindt natuurlijk plaats op donderdag!

Betonakkoord implementatie

Bouwcirculair [vergelijkbaar NGO]

1. lidmaatschap van €1.750,- per jaar
2. Gestandaardiseerde methode voor MKI en circulariteit in contracten
3. Ondersteuning bij het opzetten van een regionale betonketen
4. Monitoring contract, onafhankelijke check
SKG IKOB, 1:10 projecten audit+inspectie, 1:1 administratie [825,-€]
5. Rapporteert jaarlijkse voortgang klimaatdoelen op projectenbasis
6. Consistente uitvraag van duurzaam beton [o.a. Utrecht en Amsterdam]
7. Beoordeelt duurzaamheid in het project
8. Eerlijk speelveld voor alle inschrijvers
9. Heeft een eenvoudige invoer via internet
10. Moederbestek.nl

moederbestek.nl

bouw **circulair**
BEWEGING IN KETEN

Betonakkoord GDH 2019

Bouwcirculair => Moederbestek.nl

RAW/STABU/UAVgc contracten

- MKI [milieu kosten indicator = schaduwprijs]

- Circulariteit

- Natuurlijk kapitaal en innovatie&onderwijs nog niet in contract

stapsgewijs verhogen

ca 25 €/m³

ca 15 %

Aanbesteding

- streven naar 49% => EMVI: hogere score dan grenswaarde waarderen

Regionale betonketen [informatie/ervaring uitwisseling Opdrachtgevers, Bouwbedrijven en Toeleveranciers]

MATERIAALNIVO GEREGERELD

Betonakkoord GAf 2019

Bouwcirculair => Moederbestek.nl

RAW/UAVgc contracten

- MKI [milieu kosten indicator = schaduwprijs]

- Circulariteit

- Natuurlijk kapitaal en innovatie&onderwijs nog niet in contract

stapsgewijs verhogen

ca 25 €/m³

ca 15 %

Materiaal 'inkoop'; Betonwaren op min MKI en max Circulair, terugname in de keten.

Innovatie; Verduurzaming constructief prefab beton, fietstunnel elementen

Regionale betonketen najaar 2019

Betonakkoord dalende MKI

1. Overzicht productgroepen
2. Bepalen productievolume productgroep
3. Bepalen functionele eenheid (FE) per productgroep
4. Bepalen referentie MKI per FE van productgroep
5. Bepalen optimalisatiemogelijkheden en potentiële MKI-reductie productgroep;
6. Vaststellen ambitieniveau MKI-reductie per productgroep en doelwaarde MKI per FE

Betonakkoord OG

Materiaalnivo geregeld maar object- en systeemnivo nog niet

- Innovatie stimuleren
- Uitdagend uitvragen [contractsoort]
- EMVI waardering [duurzaamheid ???x beter waarderen dan bouwsom]
- ‘R’-ladder => ValueHill
- Opdrachtgevende kaders verruimen?
- Proeftuin riolering om markt en OG te laten wennen aan systematiek

Beton apart blijven waarderen of duurzaamheid op projectnivo

Betonakkoord OG

Artikel 3. Uitdagend uitvragen

1. Opdrachtgevers bevorderen dat, in het geval beton wordt toegepast, er uitdagend in hun uitvraag minimumeisen voor CO2-reductie en gerecyclede materialen uit de betonketen worden opgenomen.
2. Opdrachtgevers streven ernaar dat in hun uitvraag, de minimumeisen worden aangescherpt in de tijd waardoor innovaties in de betonsector op gang komen en de ambitieuze doelstellingen in 2030 gerealiseerd worden. Dankzij zekerheid voor de langere termijn kunnen de noodzakelijke investeringen van de grond komen.
3. Opdrachtgevers zullen in hun uitvraag de minimumeisen afzonderlijk en per uitvraag vaststellen.
4. Voor uitgevraagde materialen gelden dezelfde eisen binnen de methodieken en systemen ongeacht of deze van originele bronnen dan wel gerecyclede bronnen zijn, dan wel nationaal of internationaal. Dit houdt in dat hergebruikte materialen of producten aan dezelfde kwaliteitseisen moeten voldoen als primaire materialen en producten.
5. Publieke Opdrachtgevers stellen minimum- en kwaliteitseisen en technische specificaties die proportioneel, non-discriminatoire en overigens in overeenstemming met het aanbestedingsrecht zijn.

Betonakkoord OG

Artikel 5.1 Inzet en acties van Opdrachtgevers

1. Opdrachtgevers spreken af om in 2018 een methodiek te ontwikkelen gebaseerd op de 'R'-ladder en vervolgens toe te passen.

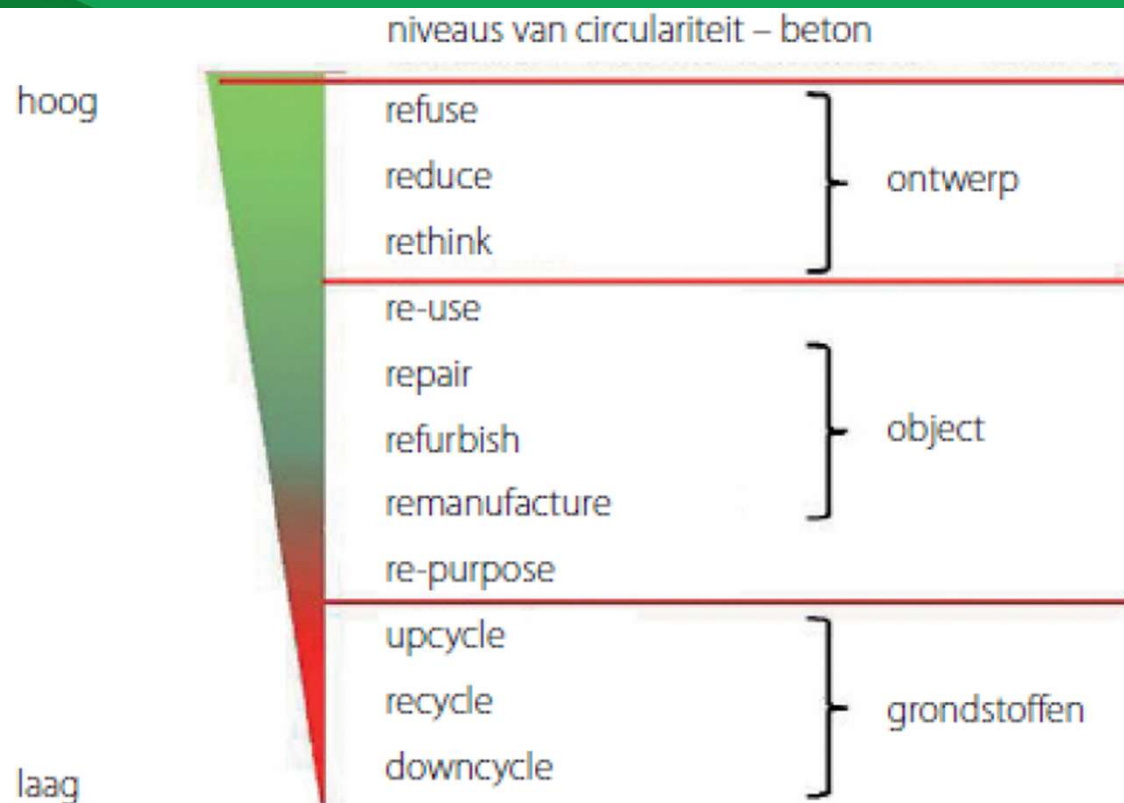
Artikel 5.2 Inzet en acties van Partijen

1. Partijen maken in 2018 nadere afspraken om circulair ontwerpen te stimuleren.

Artikel 7.2 Inzet Opdrachtgevers, Bouwbedrijven en Toeleveranciers — innovatie

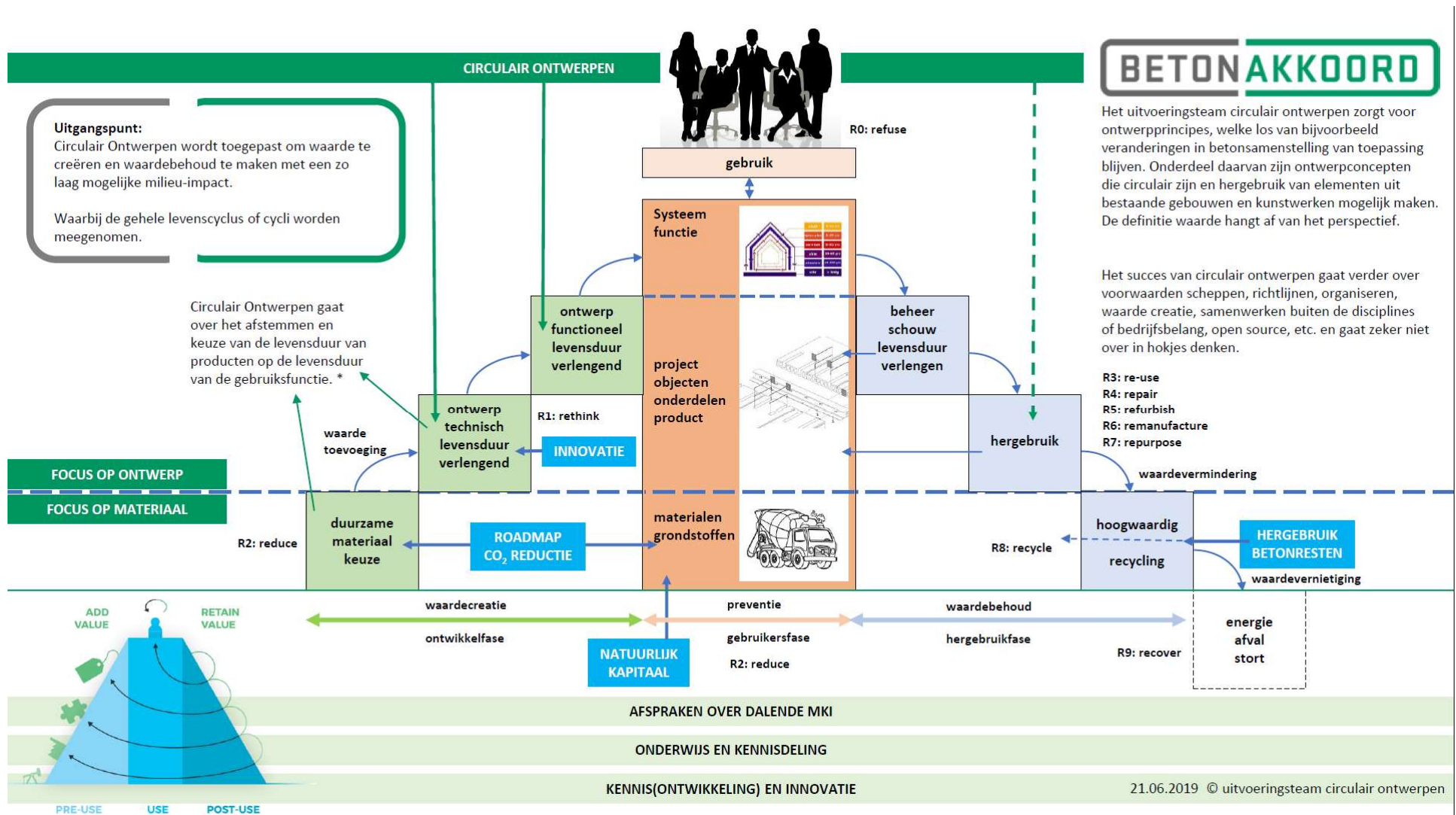
1. Opdrachtgevers zijn bereid innovatie positief te waarderen.
2. Opdrachtgevers zijn bereid binnen projecten naar mogelijkheden te zoeken om innovaties voor duurzame groei te stimuleren en marktintroducties te bevorderen.

Betonakkoord R-ladder

Betonakkoord Value-Hill

Valuehill is door o.a. het groene brein ontworpen en gaat verder dan de ladder van Lansink of de R-ladder doordat het gebruik en onderhoud hier ook in meegenomen is.

Betonakkoord betonreststromen

Volledig hergebruik van vrijkomende beton in de betonketen
(relatie met dalende MKI en circulair ontwerpen)

1. Monitoring, opzetten, uitbreiden en instandhouding van informatie over het hergebruik van betonreststromen
2. Harmonisatie regelgeving gebruik reststromen uit beton
3. Criteria kwaliteit betonreststromen
4. Terugname garantie (slim slopen, kwaliteit vs toepassing)
5. Signaleren en stimuleren innovatie
6. Circulariteitsrisico's (beschikbaarheid materiaal, AEC bodemassen)

Betonketen $\Leftrightarrow$ Betonakkoord

Betonketen	Betonakkoord
CO2 reductie beton	CO2 reductie beton
Circulair beton	Circulair beton
Keten breed	Keten breed
Regionaal	Landelijk
Samenwerking/lidmaten	Akkoord/ondertekenaars
Lokaal/regionale ambitie	Landelijke harmonisatie
Toepassing	Innovatie en ontwikkeling

Duaal stelsel

- Twee bewegingen verduurzaming beton naast elkaar
- Betonakkoord heeft Betonketens nodig
- Betonketens hebben Betonakkoord nodig

Versterken duurzaam beton

- Breder draagvalk creeëren voor Betonakkoord
- Beter benutten kracht van de Betonketens
- Mobiliseren G40 gemeenten
- Meer initiatief opdracht gevende partijen
samenwerking en commiteren